

NT.7 | Chapir funcziuns dal corp

◀ Cumpetenzas precedentas: NUS.1.4 1. Las scholaras ed ils scholars san declerar aspects da l'anatomia e da la fisiologia dal corp. Biologia (chemia, fisica): anatomia e fisiologia Las scholaras ed ils scholars ...		renviaments
NT.7.1		
3	a	» san duvrar lur agen corp sco era models da funcziun e da structura per analisar la cumbinaziun da la structura e da la funcziun da l'apparat motoric (p.ex. biomechanica dals lieus, nua ch'ils muscels èn fixadas vi da l'oss). ≡ biomechanica: structura e funcziun da l'apparat motoric
	b	» san analisar cun agid d'ina schelta da medias, models u objects reals la cumbinaziun da la structura e da la funcziun d'in organ intern (p.ex. fisiologia da las alveolas dal pulmun). ≡ fisiologia: structura e funcziun d'organs interns
	c	» san deducir regularitads da la chapientscha elavurada exemplaricamain da la fisiologia ed anatomia e declerar quellas (p.ex. agonist - antagonist, oss tubular - oss plat; resorpziun dovra ina gronda surfatscha). ≡ regularitads anatomicas e fisiologicas
◀ Cumpetenzas precedentas: NUS.1.4 2. Las scholaras ed ils scholars san analisar process metabolics e surpigliar responsabladad per l'agen corp. Biologia (chemia, fisica): process metabolics Las scholaras ed ils scholars ...		renviaments
NT.7.2		ELT.4.3
3	a	» san identifitgar ils organs sco componentas d'in sistem che cumpiglia ils quatter metabolissemes centrals ch'èn numnadamain prender si, transportar, transfurmar e dar giu. ≡ prender si/absorbar: pulmun, organs digestivs; transportar: sang, circulaziun dal sang, cor; transfurmar: gnirom, tessi da grass, oss, muscels, tscharvè; dar giu/resorbar: gniurunchel, pulmun, organs digestivs, pel
	b	» san declerar fenomens da l'agen corp cun process metabolics (p.ex. differentas coluraziuns melnas da l'urin, coma da digestiun). ≡ acciun e reacziun tar process metabolics
	c	» san duvrar resultats da retschertgas experimentalas (p.ex. cumprovas da substanzas nutritivas en mangiativas, digestiun en il vaider da reagenza) per giuditgar ils basegns da l'agen corp e d'agir correspondentamain. ≡ experiments cun mangiativas, nutriment, moviment, sien
		FSP - Sanadad

◀ Cumpetenzas precedentas: NUS.1.5		renviaments	
3.	Las scolaras ed ils scolars han - correspondentamain a lur vegliadetgna - ina savida da basa davart la reproducziun dals umans, malsognas transmissiblas sexualmain e pussaivladads da prevegnir ad ina concepziun.	FSP - Schlattainas ed egualitad ERC.5.3	
<i>Biologia: reproducziun dals umans</i>			
NT.7.3 Las scolaras ed ils scolars ...			
3	a	» enconuschan la moda co che differents meds e differentas metodos funcziunan e vegnan applitgads per evitar ina concepziun e san cumparegliar lur ristgas ed effects secundars. reproducziun, cuntracepziun	
	b	» san che tuttas duas schlattainas èn responsablas per la concepziun e per la cuntracepziun.	
	c	» enconuschan malsognas che vegnan savens transmessas sexualmain e san declerar co ch'ins po sa proteger cunter quai. HIV, malsognas sexualas	
	d	» enconuschan medias e funtaunas d'informaziun per il scleriment sexual ch'èn adattadas a lur vegliadetgna.	

◀ Cumpetenzas precedentas: NUS.1.2 4. Las scolaras ed ils scolars san giuditgar mesiras cunter malsognas frequentas. Biologia: malsogna e genesa Las scolaras ed ils scolars ...		renviaments FSP - Sanadad
3 ○	a » san differenziar differentes chaschunaders da malsognas ed enconuschan modas da reagir principalas dal sistem d'immunitad (p.ex. anticorpuls blocheschan virus en il sistem da las avainas). ▬ chaschunaders da malsognas: virus, bacterias, bulieus; sistem d'immunitad	
	b » san reagir adequatamain a moda preventiva (p.ex. lavar ils mauns, vaccinaziun) e curativa (p.ex. ruaus corporal en cas d'ina grippa) sin malsognas frequentas. ▬ prevenziun, terapia	
	c » san chapir las modas d'effect fundamentalas da medicaments (p.ex. nagin effect senza effect secundar), differenziar e cunfinar (p.ex. envers placebo). ▬ effect, effect secundar	